Gemeente Amsterdam
Bestuursdienst

Directie
Openbare orde en veiligheid

Beleidsuitgangspunten bij kraken en ontruimingen

Januari 2016

Inleiding

Onderliggende notitie betreft een actualisatie van het beleid "Beleidsuitgangspunten ontruimen van kraakpanden", welke op 27 september 2010 door de Amsterdamse Gemeenteraad is vastgesteld. Nadien heeft de driehoek diverse keren nadere uitwerking vastgesteld, mede op basis van de beleidsbrief van de Procureurs-generaal , jurisprudentie, nieuwe inzichten, veranderde omstandigheden en leerpunten bij een aantal concrete ontruimingen. In deze notitie zijn al deze zaken gebundeld. Doel van dit stuk is een uiteenzetting van de actuele beleidsuitgangspunten bij kraak en ontruimingen van kraakpanden.

In de volgende paragraaf wordt het wettelijk kader en de beleidsuitgangspunten weergegeven en toegelicht. In paragraaf 3 wordt ingegaan op de werkwijze van ontruimingen in de praktijk en tenslotte treft u in de bijlage relevante rechterlijke uitspraken, wetgeving en cijfers aan.

1. Kraakverbod en beleidsuitgangspunten

Kraakverbod

In oktober 2010 is de wet Kraken en Leegstand in werking getreden. Deze wet stelt kraken in alle gevallen strafbaar, op grond van de artikelen 138 en 138a van het wetboek van Strafrecht. Artikel 138 Sr. beschrijft het verbod op het wederrechtelijk binnendringen van of verblijven in een woning, besloten lokaal of erf, welke bij een ander in gebruik is. Een kraak in dit geval wordt huisvredebreuk, lokaalvredebreuk of erfvredebreuk genoemd. Artikel 138a Sr. beschrijft het verbod op het wederrechtelijk binnendringen van of verblijven in woning of gebouw, waarvan het gebruik door de rechthebbende is beëindigd.

De wet geeft het Openbaar Ministerie een ontruimingsbevoegdheid. Dit houdt in dat alle gekraakte panden strafrechtelijk ontruimd kunnen worden. In geval van kraak kan de eigenaar hiervan aangifte doen bij de politie. Indien de Officier van Justitie van mening is dat 138 dan wel 138a Sr. is overtreden, geeft het OM de opdracht om te ontruimen en tot aanhouding van verdachten over te gaan. Artikel 551a Wetboek van Strafvordering geeft het OM en de politie de bevoegdheid om het betreffende pand ook daadwerkelijk te ontruimen. Indien krakers of de eigenaar het niet eens is met de beslissing van de Officier van Justitie, kan een Kort Geding aangespannen worden. In principe wordt de uitspraak in het Kort Geding afgewacht. Ook kan een artikel 12 procedure gestart worden bij het Hof, indien het OM niet overgaat tot vervolging.

<u>Openbaar Ministerie / Politie</u>

Op basis van de wet Kraken en Leegstand ligt de ontruimingsbevoegdheid bij het Openbaar Ministerie. Artikel 551 A van het wetboek van Strafvordering geeft het OM en de politie de bevoegdheid om het gekraakte pand ook daadwerkelijk te ontruimen. Indien de Officier van Justitie van mening is dat artikel 138 dan wel 138a van het wetboek van Strafrecht is overtreden, dan geeft het OM opdracht tot aanhouding van de verdachten bij een eventuele ontruiming.

<u>Burgemeester</u>

De burgemeester heeft de verantwoordelijkheid om te beoordelen of de ontruiming tot ernstige verstoringen van de openbare orde zal leiden en bepaalt het moment van ontruiming. Daarnaast weegt de burgemeester af of de ontruiming tot onacceptabele risico's leidt voor het in te zetten

(politie) personeel, de omwonenden of de krakers zelf, en of de politie inzet voor de ontruiming van het kraakpand verantwoord is met het oog op politie inzet elders in de stad.

Rondom grootschalige ontruimingen wordt over het moment van optreden in driehoeksverband overlegd en beoordeelt de burgemeester wanneer politieoptreden, gelet op de situatie in de stad en de capaciteit van de politie, plaats kan vinden. In geval de politie inzet van ME noodzakelijk acht, zal aan de burgemeester toestemming worden gevraagd voor deze inzet.

In geval van kraak gelden de volgende uitgangspunten:

1. Kraken is strafbaar.
2. De ontruiming van kraakpanden vindt plaats conform de beleidsbrief van Procureurs-generaal (dd. 1 december 2010) – prioriteitsstelling, aankondiging en Kort Geding en bijzondere omstandigheden.
3. Elk gekraakt pand wordt ontruimd als de eigenaar kan aantonen dat hij het pand na ontruiming direct in gebruik neemt, anders gezegd: er wordt in beginsel niet voor leegstand ontruimd.
4. Bij heterdaad wordt niet direct opgetreden maar eerst de feitelijke situatie uitgezocht, tenzij op voorhand de belangen duidelijk zijn.

Prioriteitstelling

Er wordt onderscheid gemaakt in de prioriteitstelling bij ontruimingen. In geval van kraak beoordeelt de Officier van Justitie in afstemming met de driehoekspartners, de prioriteit van de ontruiming aan de hand van de aangifte door de rechthebbende partij. Op grond van de aangifte wordt duidelijk of, en op welke wijze, het pand in gebruik was ten tijde van de kraak.

Daarnaast moet de eigenaar, als zijn gebruik was beëindigd, aan kunnen tonen op welke wijze hij het pand weer in gebruik gaat nemen na een eventuele ontruiming. Dit is van belang om te voorkomen dat er ontruimd wordt voor leegstand.

<u>Hoge prioriteit (categorie 1)</u>

Hoge prioriteit hebben kraakpanden waarbij de eigenaar wordt getroffen in een gebruiksrecht (bv. wonen, verbouwen, verhuur/verkoop) of als er sprake is van ernstige overlast. Kraakpanden met een hoge prioriteit worden in beginsel binnen korte tijd – enkele dagen – ontruimd. Een aankondiging hiervan is niet nodig. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 panden. De beoordeling of een pand in aanmerking komt voor een hoge prioriteit wordt gemaakt in afstemming met de driehoekspartners. Gelet op de bevoegdheden van de burgemeester rondom de openbare orde, wordt de burgemeester om toestemming gevraagd voor het uitvoeren van een spoedontruiming.

Onderstaande gronden voor een spoedontruiming zijn bepaald in de beleidsbrief vanuit het College van Procureurs-generaal (d.d. 01-12-2010):

- Als krakers worden verdacht van huisvredebreuk (art. 138 Sr) waarbij het huisrecht van een ander wordt geschonden. Onder huisvredebreuk/ ingebruikname valt onder andere; schilder- of kluswerkzaamheden, renovatiewerkzaamheden, gebruik als wisselwoning, bewoning door antikraakwachters, tijdelijk leeg staat tussen twee huurcontracten in, of gebruik als opslagruimte;

- Als krakers worden verdacht van andere strafbare feiten, ten gevolge waarvan de rechthebbende van het pand ernstig wordt getroffen (bijv. een bedrijf kan door de kraak niet meer functioneren of er worden ernstige vernielingen aangericht);
- Als door de wederechtelijke bewoning een gevaarlijke situatie ontstaat of in stand blijft voor de krakers zelf, voor hun omgeving (bijv. brand – of instortingsgevaar) of voor bij de ontruiming betrokken personen (bijv. door het barricaderen van panden of het aanbrengen van boobytraps);
- Als er sprake is van (ernstige vrees voor) verstoring van de openbare orde en veiligheid door krakers, in of in de omgeving van het wederechtelijk bewoonde pand.

Gemiddelde prioriteit (categorie 2)
Kraakpanden met een gemiddelde prioriteit worden ontruimd mits aan alle vereisten tot ontruiming is voldaan (aansluitende heringebruikname, eventuele juridische procedures zijn doorlopen en eventuele vergunningen zijn verleend). Deze ontruimingen worden door het OM schriftelijk aangekondigd. Als de krakers binnen één week na aankondiging vanuit het OM, een procedure (Kort Geding) starten moet de uitkomst daarvan worden afgewacht. Een aangeschreven pand wordt gemiddeld binnen zes tot acht weken ontruimd.

Lage prioriteit (categorie 3)
Lage prioriteit hebben kraakpanden waar geen heringebruikname voor is. Deze panden worden in beginsel niet ontruimd. Zodra de eigenaar van een pand een directe heringebruikname aan kan tonen, zal het pand worden aangeschreven en meegenomen worden in de reguliere procedure. Zodoende wordt invulling gegeven aan het het uitgangspunt "niet ontruimen voor leegstand".

Uit jurisprudentie, sinds de invoering van de wet Kraken en Leegstand, blijkt dat een rechter bij een ontruimingszaak ook toetst of de ingebruikname door de eigenaar op orde is.

Controle op ingebruikname
De ingebruikname na ontruiming is sinds de invoering van de wet, gedurende vijf ontruimingsrondes (309 adressen), gecontroleerd door de afdeling Handhaving van de Dienst Wonen Zorg en Samenleven (zie ook de brief aan de Gemeenteraad dd. 14 juni 2012). Deze controles hebben uitgewezen dat de panden, na ontruiming, inderdaad door de eigenaar in gebruik zijn genomen. Het uitgangspunt dat niet voor leegstand wordt ontruimd, werkt. Dit blijkt ook uit het zeer geringe aantal herkraak dat plaatsvindt na ontruiming. Inmiddels vinden geen controles meer plaats.

2. Ontruimingen in de praktijk

Er zijn twee scenario's denkbaar:

1. Het strafbare feit (de kraak) wordt ten tijde van de kraak – of kort daarna ontdekt.
2. Het strafbare feit (de kraak) wordt langere tijd nadat deze heeft plaatsgevonden ontdekt.

Scenario 1: Kraak op heterdaad

In principe is een ieder bevoegd tot aanhouding bij constatering van een strafbaar feit op heterdaad, zo ook bij de artikelen 138 en 138a Sr. die kraken strafbaar stellen. De bevoegdheid om een pand te ontruimen ligt uitsluitend bij justitie en politie.

Bij het ontdekken van een kraak op heterdaad wordt in principe niet direct opgetreden. Als de politie een kraakactie op heterdaad constateert, zal er in de regel een verdenking zijn ten aanzien van het overtreden van artikel 138 of 138a Sr. Om het bestanddeel "wederrechtelijk" in die artikelen te bewijzen, is het doen van een aangifte noodzakelijk. De eigenaar/ gebruiker/rechthebbende dient kort gezegd aan te geven dat hij niet wil dat de krakers in zijn pand zitten. Daarnaast is de aangifte van belang om de prioriteit van de kraakzaak te kunnen bepalen.

In geval van kraak bij heterdaad geldt de volgende beleidslijn:

A. Indien de politie bij een pand arriveert dat reeds is gekraakt, wordt er niet opgetreden. De eigenaar kan aangifte doen waarna de Officier van Justitie, in afstemming met de driehoekspartners, bepaalt op welke termijn ontruimd kan worden.
B. Als de politie bij een pand ter plaatse komt en er is een kraakactie gaande, dan heeft de politie de bevoegdheid om op te treden, maar moet worden afgewogen of het opportuun is om op dat moment op te treden. Gelet op de veiligheid van de politiemensen, de te verwachten tegenstand en de mate van verstoring van de openbare orde. In de praktijk wordt niet direct opgetreden bij een kraak op heterdaad. Eerst wordt uitgezocht wat de feitelijke situatie is. Op basis daarvan wordt door de driehoekspartners de prioriteit van de kraak en de wijze van optreden besloten . Uitzondering hierop zou zijn als de belangen op voorhand heel groot zijn.
C. Indien de politie ter plaatse komt bij een pand waarbij er twijfel is of het gekraakt is, wordt niet opgetreden (zie A voor vervolg).

Er zitten een aantal risico's rondom het direct optreden.

- Bij het direct optreden bij kraak bestaat het risico dat er ontruimd wordt voor leegstand omdat achteraf kan blijken dat het pand niet bewoond of in gebruik was, dan wel dat de de ingebruikname (nog) niet op orde is.
- Er is een risico op escalatie in geval er direct wordt opgetreden tegen een (grote) groep krakers.

Scenario 2: spoed- en reguliere ontruimingen

Ten tijde van de invoering van de kraakwet, telde Amsterdam honderden kraakpanden, die allemaal strafrechtelijk ontruimd konden worden. Het direct ontruimen van alle panden was ondoenlijk. Daarom is, na invoering van de wet, het beleid van ontruimingsrondes gehandhaafd met het oog op een efficiënte inzet van politiecapaciteit en beperking van overlast bij

ontruimingen. Met gemiddeld drie ontruimingsrondes per jaar, vond in juli 2013 de laatste ontruimingsronde plaats. Van een grote voorraad aan kraakpanden was immers geen sprake meer.

Het aantal kraakpanden in de stad is dusdanig klein dat er inmiddels sprake is van een andere, meer efficiënte, werkwijze. Deze houdt in dat elke nieuw kraakpand direct wordt ontruimd als aan alle eisen voor een ontruiming is voldaan.

Spoedontruiming

In geval van spoed wordt binnen enkele dagen opgetreden. Grondslagen voor een spoedontruiming staan beschreven in de beleidsbrief van de Procureurs-generaal. Als de Officier van Justitie oordeelt dat een pand in aanmerking komt voor een spoedontruiming zal hiervoor, mede op advies van de politie, toestemming worden gevraagd aan de burgemeester. Mocht de burgemeester instemmen met het verzoek tot spoedontruiming, dan wordt binnen enkele dagen overgegaan tot ontruiming.

Categorie 2 ontruimingen – gemiddelde prioriteit

Is er sprake van een gemiddelde prioriteit (categorie 2, dit geldt voor de meeste kraakpanden) wordt de ontruiming aangekondigd zodra de eigenaar aan alle vereisten voor een ontruiming heeft voldaan. Een ontruiming vindt zo snel mogelijk na de eventuele Kort Gedingprocedure plaats. Vanaf het moment van de aankondiging van de ontruiming tot aan de uitspraak van de rechter en de ontruiming, moet rekening worden gehouden met zes tot acht weken. Met gemiddeld twee kraakpanden per week, vinden er doorlopend ontruimingen plaats. In verreweg de meeste gevallen betreft het een ontruiming met de platte pet. Een ontruiming met behulp van grootschalig politieoptreden, zoals tijdens de rondes, betreft een uitzondering.

Aanhoudingsbeleid

In opdracht van de Officier van Justitie kan de politie overgaan tot het aanhouden van krakers op verdenking van artikel 138 of 138a wetboek van Strafrecht. Het aanhouden van een kraker betekent niet dat het pand ontruimd is, het huisrecht van de aangehouden kraker blijft bestaan. Bij een ontruiming op grond van artikel 138 Sr. zal de politie eerst moeten vorderen. Pas als krakers geen gehoor geven aan de vordering, kan tot aanhouding overgegaan worden. Tijdens een ontruiming op grond artikel 551 A Sv kan direct worden aangehouden op grond van artikel 138a Sr.

Bijlage 1. Relevante rechtelijke uitspraken

Uitspraak Hoge Raad 28-10-2011
De ontruimingsbevoegdheid van artikel 551a Sv en de daarop gebaseerde beleidsbrief van het parket- generaal zijn na toetsing door de Hoge Raad in kort geding op 28-10-2011 overeind gebleven. De Hoge Raad bevestigt in deze uitspraak het uitgangspunt dat een ontruiming in beginsel wordt aangekondigd tenzij één van de in de beleidsbrief van de parket- generaal genoemde uitzonderingssituaties zich voordoet.

Arrest 18-12-2012
In kort geding heeft de president van de rechtbank in Groningen bepaald dat het belang van de eigenaar bij sloop van een gekraakt pand minder zwaar woog dan het woonrecht van de kraker, mede omdat de ontwikkelingsplannen na sloop in de ijskast waren gezet. Deze uitspraak is echter in hoger beroep door het hof van Leeuwarden vernietigd.

Uitspraak president van de rechtbank in Haarlem 11-03-2013
De president heeft de staat verboden een kraakpand te ontruimen omdat het OM na een vorig vonnis waarbij de ontruiming werd toegestaan geruime tijd (drie maanden) niet daadwerkelijk had ontruimd. Bovendien nam de rechten aan dat de kraker enkele maanden na het vonnis uit zichzelf zou vertrekken.

Uitspraak door het Hof van Arnhem 4-5-2011
Het Hof van Arnhem is het eerste hof dat zich in een strafzaak over de Kraakwet heeft uitgelaten. Het heeft uitgemaakt dat de ontruimingsbevoegdheid van het OM op basis van artikel 551a sv een zogenaamde accessoire bevoegdheid is en geen strafvorderlijke, zodat een gesteld verkeerd gebruik daarvan niet hoeft te worden besproken in de strafzaak. Gebreken aan dat gebruik zouden niet tot consequenties voor de strafzaak kunnen leiden. In de regel proberen krakers die vervolgd worden altijd de ontruiming zelf te betrekken in hun verweer. Dit arrest biedt de mogelijkheid om een groot gedeelte van deze discussie te voorkomen. In lagere rechtspraak is het arrest overgenomen door de rechtbank Amsterdam, maar zowel in Rotterdam als in Den Haag zijn er uitspraken geweest van rechters die, in strijd met het arrest van het hof van Arnhem, de rechtmatigheid van de ontruiming wel betrekken bij het oordeel in de strafzaak.

Kraker mag van rechter in kraakwoning blijven, ontruiming verboden na toetsing art. 8 EVRM
Kraker heeft drie ruimtes betrokken in een voormalig slachthuis. De eigenaar van het slachthuis heeft een groot gedeelte verhuurd aan de huurder, die koelapparatuur verkoopt. De huurder stelt de gekraakte ruimtes nodig te hebben tijdens veilingen van koelapparatuur die hij in het pand organiseert. De voorzieningenrechter heeft op 21 december 2012 een door de kraker gevorderd verbod tot strafrechtelijke ontruiming afgewezen. De Staat is vervolgens niet tot ontruiming overgegaan. Sindsdien hebben zich nieuwe feiten en omstandigheden voorgedaan, waardoor de voorzieningenrechter opnieuw moet beoordelen of de ontruiming de proportioneel is. Hierbij neemt de voorzieningenrechter allereerst in aanmerking dat bij kort gedingvonnis van 21 december 2012 het door de kraker gevorderde verbod tot ontruiming is afgewezen en dat de Staat vervolgens niet tot ontruiming is overgegaan. Pas begin maart 2013 is de ontruiming aangezegd. Gelet op het tijdsverloop ligt het niet voor de hand dat de huurder de gekraakte ruimtes zeer dringend nodig heeft. Bovendien heeft op 18 januari 2013 een veiling

plaatsgevonden zonder dat de gekraakte ruimtes zijn gebruikt. De Staat heeft geen feiten of omstandigheden aangevoerd waaruit voortvloeit dat de veilingen niet georganiseerd kunnen worden zonder dat gebruik kan worden gemaakt van de gekraakte ruimtes dan wel dat enig nadeel is voortgevloeid uit de veiling van 18 januari 2013. Hiertegenover staat het in artikel 8 EVRM beschermde belang van de kraker bij huisvesting. Nu voorts duidelijk is geworden dat de huurder per 31 december 2013 het gebruik van het Slachthuis zal beëindigen, is de voorzieningenrechter van oordeel dat het gebruik van de ruimtes door de kraker moet prevaleren boven het gebruik van de ruimtes door de huurder. De vordering om de Staat te verbieden de door de kraker gebruikte ruimtes te ontruimen wordt toegewezen.

Uitspraak rechtbank Den Haag rondom spoedontruimingen

Deze uitspraak heeft betrekking op gekraakte bedrijfspanden. Gevolg van deze uitspraak is dat een gekraakt bedrijfspand alleen in aanmerking komt voor een spoedontruiming als de kraker(s), naast kraken/ huisvredebreuk, ook word(t)(en) verdacht van andere strafbare feiten waardoor de rechthebbende van het gekraakte pand wordt getroffen.
ECLI:NL:RBDHA:2015:5690

Uitspraak Hoge Raad 28 mei 2013

De Hoge Raad bevestigt een eerdere uitspraak van het gerechtshof omtrent het ontstaan van een huisrecht. Het Hof heeft in deze zaak geoordeeld dat in de 6-7 uur dat het pand was gekraakt geen huisrecht ontstaan. Er was geen sprake van ongestoord woongenot, omdat de krakers daarin vanaf het begin van hun bezetting door de politie werden gehinderd. Ook verder is niet gebleken dat verdachte(n) in genoemde tijd een privé-huiselijk leven hebben in de woning heeft/hebben geleid. Voorts was niet vast komen te staan dat verdachte(n) huishoudelijke goederen, voor zover aanwezig, ook daadwerkelijk in gebruik hadden genomen.
ECLI:NL:HR:2013:CA0793

Bijlage 2. Relevante wetgeving

Artikel 184 wetboek van Strafrecht
1.Hij die opzettelijk niet voldoet aan een bevel of een vordering, krachtens wettelijk voorschrift gedaan door een ambtenaar met de uitoefening van enig toezicht belast of door een ambtenaar belast met of bevoegd verklaard tot het opsporen of onderzoeken van strafbare feiten, alsmede hij die opzettelijk enige handeling, door een van die ambtenaren ondernomen ten uitvoering van enig wettelijk voorschrift, belet, belemmert of verijdelt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten minste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie.

2. Met de in het eerste gedeelte van het vorige lid bedoelde ambtenaar wordt gelijkgesteld ieder die, krachtens wettelijk voorschrift, voordurend of tijdelijk met enige openbare dienst is belast.

3. Met een vordering of handeling als bedoelt in het eerste lid wordt gelijkgesteld een vordering of handeling van een schipper of gezagvoerder van een luchtvaartuig die een bevoegdheid uitoefent of een verplichting vervult, welke hem als zodanig is toegekend of opgelegd bij een bepaling van het wetboek van Strafvordering. Onder schipper wordt begrepen hij die het hoogste gezag uitoefent op een overeenkomstig artikel 136a, tweede lid, van het wetboek van Strafvordering aangewezen installatie.

4. Indien tijdens het plegen van het misdrijf nog geen twee jaren zijn verlopen sedert een vroegere veroordeling van de schuldige wegens gelijk misdrijf onherroepelijk is geworden, kan de gevangenisstraf met een derde worden verhoogd.

Artikel 138 wetboek van Strafrecht
1. Hij die een woning of het besloten lokaal of erf, bij een ander in gebruik, wederrechtelijk binnen dringt of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of een geldboete van de derde categorie.

2. Hij die zich de toegang heeft verschaft door middel van braak of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum, of die, zonder voorkennis van de rechthebbende en anders dan ten gevolge van vergissing binnengekomen, aldaar wordt aangetroffen in de voor de nachtrust bestaande tijd, wordt geacht te zijn binnengedrongen.

3. Indien hij bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschrikt om vrees aan te jagen, wordt hij gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie.

4. De in het eerste en derde lid bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien twee of meer verenigde personen het misdrijf plegen.

Artikel 138a wetboek van Strafrecht
1. Hij die een woning of gebouw, waarvan het gebruik door de rechthebbende is beëindigd, wederrechtelijk binnendringt of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van of vanwege de rechthebbende aanstonds verwijdert, wordt, als schuldig aan kraken, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier maanden of een geldboete van de derde categorie.

2. Indien hij bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschrikt om vrees aan te jagen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de derde categorie.

3. De in het eerste en tweede lid bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien twee of meer verenigde personen het misdrijf plegen.

Artikel 139 wetboek van Strafrecht
1. Hij die in een voor de openbare dienst bestemd lokaal wederrechtelijk binnendringt, of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van de bevoegde ambtenaar aanstonds verwijdert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.

2. Hij die zich de toegang heeft verschaft door middel van braak of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of een vals kostuum, of die zonder voorkennis van de bevoegde ambtenaar en anders dan ten gevolge van vergissing binnengekomen, aldaar wordt aangetroffen in de voor de nachtrust bestemde tijd, wordt geacht te zijn binnengedrongen.

3. Indien hij bedreigingen uit of zich bedient van middelen geschikt om vrees aan te jagen, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de derde categorie.

4. De in het eerste en derde lid bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd, indien twee of meer verenigde personen het misdrijf plegen.

Artikel 175 Gemeentewet
1. In geval van oproerige bewegingen, van andere ernstige wanordelijkheden of van rampen of zware ongevallen dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, is de burgemeester bevoegd alle bevelen te geven die hij ter handhaving van de openbare orde of beperking van gevaar nodig acht. Daarbij kan van andere dan bij de Grondwet gestelde voorschriften worden afgeweken.

2. De burgemeester laat tot maatregelen van geweld niet overgaan dan na het doen van de nodige waarschuwing.

Artikel 551a wetboek van Strafvordering
In geval van verdenking van een misdrijf als omschreven in de artikelen 138, 138a en 139 van het Wetboek van Strafrecht kan iedere opsporingsambtenaar de desbetreffende plaats betreden. De opsporingsambtenaar is bevoegd alle personen die daar wederrechtelijk vertoeven, alsmede alle voorwerpen die daar ter plaatse worden aangetroffen, te verwijderen of te doen verwijderen.

Artikel 12 wetboek van Strafvordering
1. Wordt een strafbaar feit niet vervolgd, de vervolging niet voortgezet, of vindt de vervolging plaats door het uitvaardigen van een strafbeschikking, dan kan de rechtstreeks belanghebbende daarover schriftelijk beklag doen bij het gerechtshof, binnen het rechtsgebied waarvan de beslissing tot niet vervolging of niet verdere vervolging is genomen, dan wel de strafbeschikking is uitgevaardigd. Indien de beslissing is genomen door een officier van justitie bij het landelijk parket of bij het functioneel parket, is het gerechtshof Den Haag bevoegd.

2. Onder rechtstreeks belanghebbende wordt mede verstaan een rechtspersoon die krachtens zijn doelstelling en blijkens zijn feitelijke werkzaamheden een belang behartigt dat door de beslissing tot niet vervolging of niet verdere vervolging rechtstreeks wordt getroffen.

3. Geen beklag is mogelijk indien er sprake is van een onherroepelijke einduitspraak als bedoeld in artikel 482a.

Artikel 8 EVRM (Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens)
1. Een ieder heeft het recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Bijlage 3. Cijfers

Overzicht aantal ontruimde adressen en panden in Amsterdam
Periode: 1 oktober 2010 (invoering kraakwet) t/m oktober 2015

Jaartal	Stadsdeel	Ontruimde adressen
2010[1]		**89 adressen + 1 woningblok**
	Oost	*25 adressen*
	Zuid	*12 adressen*
	West	*48 adressen*
	Nieuw west	*3 adressen + 1 woningblok*
	Westpoort	*1 adres*
2011		**142 adressen**
	Noord	*4 adressen*
	Oost	*28 adressen*
	Zuid	*17 adressen*
	West	*64 adressen*
	Nieuw west	*12 adressen*
	Westpoort	*5 adressen*
	Centrum	*12 adressen*
2012		**133 adressen + 1 kamp**
	Noord	*3 adressen*
	Oost	*14 adressen*
	Zuid	*49 adressen*
	Zuidoost	*1 adres*
	West	*31 adressen*
	Nieuw west	*4 adressen*
	Centrum	*23 adressen*
	Westpoort	*8 adressen + kamp*
2013		**128 adressen + 1 terrein**
	Noord	*3 adressen*
	Oost	*10 adressen*
	Zuid	*9 adressen*
	West	*19 adressen*
	Nieuw west	*8 adressen + terrein*
	Centrum	*77 adressen*[2]

[1] Per 1 oktober 2010, invoering Wet kraken en leegstand.

	Westpoort	*2 adressen*
Jaartal	**Stadsdeel**	**Ontruimde adressen**
2014		**139 adressen (waarvan 53 d.m.v. een spoedontruiming)**
	Noord	*2 adressen*
	Oost	*51 adressen*[3]
	Zuid	*9 adressen*
	Zuidoost	*3 adressen*
	West	*6 adressen*
	Nieuw west	*59 adressen*[4]
	Centrum	*6 adressen*
	Westpoort	*3 adressen*
2015 (t/m oktober)		**179 adressen (waarvan 11 d.m.v. een spoedontruiming)**
	Noord	*27 adressen*
	Oost	*11 adressen*
	Zuid	*50*[5] *adressen*
	Zuidoost	*4 adressen*
	West	*11 adressen*
	Nieuw west	*14 adressen*
	Centrum	*58*[6] *adressen*
	Westpoort	*4 adressen*
2010-2015		**Aantal ontruimde adressen**
		810 adressen

Gemiddeld duur van een kraak (als tot ontruiming overgegaan is, sommige zijn niet ontruimd)	
Kraakactie in 2010 (na 1 okt.)	Ongeveer 5,5 maanden gemiddeld
Kraakactie in 2011	Ongeveer 6 maanden gemiddeld
Kraakactie in 2012	Ongeveer 4,5 maanden gemiddeld
Kraakactie in 2013	Ongeveer 5,5 maanden gemiddeld
Kraakactie in 2014	Ongeveer 3 maanden gemiddeld
Kraakactie in 2015 (tot oktober)	Ongeveer anderhalve maand

[2] Het grote aantal ontruimde adressen in het Centrum komt door de ontruiming van het blok Leijndenstraat, Czaar Peterstraat, Blankenstraat.
[3] Waarvan 14 adressen in één blok (Lorentalaan en Pasteurstraat)
[4] Waarvan 30 adressen in de Rijswijkstraat (spoedontruiming)
[5] Waaronder 47 adressen in een woningblok in de Ruysdaelstraat 77-89
[6] Waaronder 48 adressen in de Tabakspanden

Gekraakte panden van woningcorporaties (in hoeverre bekend)	
2014	116 adressen
2015 (tot oktober)	24 adressen
Ontruimende panden van woningcorporaties (in hoeverre bekend)	
2014	109 adressen
2015 (tot oktober)	137[7] adressen

[7] Waarvan 48 in de Tabakspanden